

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 25 Aralık 2020

Sayı: 27570

39295

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı **Mehmet Nuri ERSOY** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 24.12.2020

Saygılarımla.

Suzan ŞAHİN
Hatay Milletvekili

Hatay ili Arsuz ilçesinde Gülcihan Mahallesi bitişi Akçalı Mahallesi başlangıcında bulunan, mülkiyeti Hazine'den Kültür ve Turizm Bakanlığına devredilen 515, 516 ve 2062 no'lu parsel araziler için devir işleminin ardından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunun 75'inci maddesi ve bu kanun kapsamında çıkarılan yönetmeliğin 89'uncu maddesine dayandırılarak *“işgalin yasal yoldan tahliyesinin sağlanarak taşınmazın boş olarak teslim edilmesi amacıyla İl Kültür ve Turizm müdürlüğüne teslim edilmek üzere 21.12.2020 tarihi itibarıyla tahliye işleminin başlatıldığı”* 18 Aralık 2020 Cuma günü arazi kullanıcılarına tebliğ edilmiştir.

Söz konusu alanlar Adana Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu onayı ile 2016 yılında Akçalı Antik Yerleşimi Sit haritasında gösterilmiş, bu alan içerisindeki çanak alanda ve sırtlarında binlerce kök zeytin ağacı olduğu bilinmektedir. Ayrıca aynı alan içerisinde dünyada nesli tükenmekte olan bitkiler arasında gösterilen Arsuz ilçesi Gökmeydan ve Akçalı sahillerinde de görülen kum zambakları bulunmaktadır. Buna rağmen söz konusu alanın “boş olarak ihaleye çıkarılacağı” gerekçesiyle arkeolojik kalıntılar gözetilmeden müdahale edilmekte ve içerisinde bulunan zeytin ağaçları kesilerek ağaç katliamı yapılmaktadır. 2009-2010 yılları arasında da ihaleye çıkarılan, kimse tarafından alınmayan arazi için dönemin yetkilileri tarafından zeytin ağaçlarına dokunulmamış, alacak kişinin takdirine bırakılmıştı. Bugün ise daha ihaleye bile çıkılmadan zeytin ağaçları kesilmektedir.

Bununla birlikte söz konusu bölge Hazine arazisi olması sebebiyle zeytincilikle uğraşan kişiler tarafından kiralanmış, uzun yıllardır bu topraklarda zeytin üreterek hayatını idame ettiren bölge halkımız ödemek zorunda kaldığı ecrimisil bedellerinin yüksek miktarlara ulaşması nedeniyle de zor durumda kalmıştır. Pandemi koşullarında üretim yapmakta zorlanan ve iflasın eşiğine gelen vatandaşlarımızın yüksek ecrimisil miktarları ile beli

bükülmüştür. Ayrıca pandemi nedeniyle uygulanan kısıtlamalar nedeniyle mağduriyetleri karşısında haklarını arayacak mekanizmaları da kullanamamaktadır.

Bölgede yaşayan vatandaşlarımız tarihinin, zeytin ağaçlarının yok edilmesine ve geçim kaynaklarının ellerinden alınmasına karşı tepki göstermektedir. 100 yıllık zeytin ağaçlarının dozerlerle sökülmesi halkı derinden üzmektedir.

Turizmin, doğanın ve kültürel varlıkların korunması gerekliliği bilincinden hareketle tarımı, tarımla uğraşan çiftçilerimizi mağdur etmeden, doğal ve kültürel varlıklarımızı koruma çerçevesinde turizm teşvik ve yatırımları planlanmalıdır. Söz konusu alanda bulunan 860 dönüm zeytinlik alanının zeytin ağaçlarının sökülmesi yoluyla yok edilmesi bölge ekonomisine de ciddi zarar verecektir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Tahliye kararının bu kadar hızlı verilmesi ve denetimsiz bir şekilde yıkıma başlanmasının nedeni nedir? Söz konusu alanla ilgili detaylı inceleme yapılmış mıdır? Alınan kararda kamu yararı gözetilmiş midir?
2. Söz konusu alanın sit alanı olduğu bilinmesine rağmen iş makineleri ve kepçelerle alana müdahale edilmesi Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma mevzuatına aykırı değil midir? Sit alanı olan bölgelere yapılacak bir müdahalenin Müze Müdürlüğü Denetiminde gerçekleştirilmesi yasala bir zorunluluk değil midir? Bu konuda mevzuata uymayan kişi/kurumlar hakkında işlem yapılmış mıdır?
3. Turizm açısından potansiyeli olan Arsuz ilçemizde turizmin geliştirilmesi için kültür ve tabiat varlıklarını korumak yerine neden yok edilmesi tercih edilmektedir? Zeytinlik olarak kullanılan tarım alanlarının olduğu, sit alanı konumunda kültürel ve tarihi değeri bulunan bir bölgenin planlaması yapılırken tarihi, doğal, kültürel varlıklar ve tarımsal alanların korunması yaklaşımı neden esas alınmıyor? Bakanlığınızın önceliği kamu yararı çerçevesinde koruma mı, kullanma mıdır?
4. Yasa ile korunan tarımsal ürünlerden birisi olan zeytin ağaçlarının köklerinden ve gövdelerinden kepçe ve iş makineleri ile sökülmesi 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancıların Aşılattırılması Hakkında Kanuna aykırılık oluşturmuyor mu? Zeytinciliğin çoğaltılması ve teşvik edilmesi amacı taşıyan 3573 sayılı kanunun

açık hükümlerine rağmen yüzlerce yıllık zeytin ağaçları hangi gerekçe ile yok edilmektedir? Yıllardır zeytinlik olarak kullanılan söz konusu bölgenin Hazine tarafından satışı düşünülmüşse burayı kullanan insanlara neden teklif edilmemiştir? 3573 sayılı kanunda yasaya aykırı hareket edenler hakkında üç aya kadar hapis veya adli para cezası hükmüne rağmen zeytin ağaçlarının bizzat kamu eliyle zeytin ağaçlarının sökülmesi suç değil midir?

5. Hatay ilimizde son aylarda çıkan yangınlarda milli servetimiz olan birçok ağacımızı kaybetmişken mevcut ağaçların kesimine neden izin verilmektedir?
6. Üstün kamu yararını gözetmesi gereken idarenin yaptığı işlem hukuka aykırı değil midir? Bu konuda açılacak davalar sonucunda kamu zarara uğratılmayacak mıdır?
7. Dünyada nesli tükenmekte olan bitkiler arasında sayılan kum zambaklarının yetiştiği bölgede yapılan çalışmalar konusunda bir denetim söz konusu mudur? 2016 yılında Doğa Koruma Birliği tarafından koruma altına alınan ve çıkarıldığı zaman 48 bin TL'ye para cezasının öngörüldüğü kum zambağı bitkisinin yok edilmesinin önlenmesi için bir çalışmanız var mıdır?
8. Söz konusu alanın doğal, tarihi ve tarımsal önemi nedeniyle alınan karar mevzuata aykırı değil midir?
9. Arsuz ilçesinde ecrimisil bedelleri nedeniyle mağdur olan kişi sayısı nedir? Ecrimisil ödeyerek zeytin tarımı yapan çiftçilerimizin mağduriyeti giderilecek midir? Bu konuda bir af, erteleme, teşvik ya da destekleme düşünülmekte midir?
10. Pandemi nedeniyle sokağa çıkma yasağı ya da çeşitli kısıtlamalar nedeniyle mağdur edilen kişilerin haklarını kullanamamasına yol açmıyor mu? Hakkın kullanımını engellemek açısından ortaya çıkan mağduriyet gözetilmekte midir? Kişilerin haklarını dahi koruyamadığı bu zor zamanlar özellikle mi seçilmiştir?